

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 293 A

Warszawa, sobota 1 października 1938 r.

Rok XIII

Układ w Monachium a Polska

Rząd polski zapewni respekt dla godności państwa własnymi środkami

Z kół politycznych otrzymujemy następujące oświadczenie sytuacji obecnej w konflikcie polsko-czeskim:

„Cztery mocarstwa obradowały w czwartek w Monachium nad sprawą załatwienia pretensji Rzeszy Niemieckiej do Sudetów, niektóre z nich szukając zwolnienia się z zobowiązań i obietnic. Nie jest to naszą sprawą”.

„Gdy wpłynęła sprawa gwarancji dla przyszłego państwa czeskiego, rządy Niemiec i Włoch wywnęśli kwestię żądań polskich i węgierskich i udzielenia gwarancji przez te oba państwa. Rząd polski nie oczekiwał, aby ktokolwiek inny miał brać ciężar technicznego załatwienia konfliktu. Rząd polski ocenia lojalność Niemiec i Włoch, które uznały, że gwarancja Polski i Węgier dla przyszłego

państwa czesko-słowackiego jest konieczna”.

„GDY CHODZI O SYTUACJĘ W KONFLIKCIE TRZEBA NA WSTĘPIE STWIERDZIĆ, ŻE RZĄD POLSKI POSTAWIŁ SPRAWĘ JASNO, A OTRZYMUJE W ODPOWIEDZI BĄDŹ NIE-SPEŁNIONE OBIETNICE, BĄDŹ TEŻ OBLICZONE NA PRZE-WLECZENIE SPRAWY ZAPOWIEDZI. RZĄD POLSKI ZAPEWNI RESPEKT DLA GODNOŚCI PAŃSTWA WŁASNYMI ŚRODKAMI. NALEŻY MIEĆ NADZIEJĘ, ŻE RZĄD CZESKI ZAPRZESTANIE TAK ZGUBNEJ ZARÓWNO DLA SPRAWY STOSUNKÓW MIĘDZY DWOMA PAŃSTWAMI, JAK I DLA SYTUACJI OGÓLNO-EUROPEJSKIEJ POLITYKI WYKRETÓW I KUNK-TATORSTWA”.

miastami Eger (Cheb) Karlsbad, Marienbad, Franzensbad i Asch. Wreszcie odcinek IV-ty na północno-wschodniej granicy Czechosłowacji obejmuje miasta Jegernsdorf, Freudenthal, Freiwaldau, Altstadt i Jauern. Odcinek II zajęty ma być w dn. 2 i 3. X. odcinek III — 3, 4 i 5. X. odcinek IV — 6 i 7. X. Pozostałe terytoria przydzielone zostaną na skutek plebiscytu.

KOMISJA OPUŚCIŁA MONACHIUM

MONACHIUM, 30.9. Członkowie ustanowionej wczoraj komi-

sji międzynarodowej opuścili dziś o godz. 10 min. 30 Monachium, udając się drogą powietrzną do Berlina. Komisja ta składa się z akredytowanych w Berlinie ambasadorów Anglii, Francji i Włoch, sekretarza sta-

nu w M. S. Z. Rzeszy von Weizsaeckera oraz przedstawiciela Czechosłowacji. Czechosłowację reprezentować podobno będzie w komisji poseł czeski w Berlinie, Mastny. Uważają za możliwe, że

poszczególni przedstawiciele rządów w komisji zasięgać będą rad ekspertów, przy czym chodzić tu będzie szczególnie o attaches wojskowych w Berlinie.

Starcia w Sudetach nie ustają

BERLIN, 30. 9. Jak donoszą z terytoriów sudeckich wiadomość o podpisaniu układu w czasie kon-

ferencji mocarstw w Monachium wywołała w Sudetach wielką radość. W szeregu miejscowości do-

szło do entuzjastycznych manifestacji na cześć kanclerza Hitlera oraz Mussoliniego.

Nie mniej starcia pomiędzy ludnością sudecką a wojskami i żandarmerią czeską trwają w dalszym ciągu. W nocy z czwartku na piątek doszło do starcia pomiędzy niemiecką strażą graniczną, a oddziałem wojsk czeskich na granicy niemieckiej w Górach Kruszcowych. Również w okolicy miejscowości Hinterzinnwald grupa uciekinierów sudeckich została ostrzelana przez Czechów, którzy cofnęli się dopiero wobec nadciągającego z pomocą oddziału sudeckiego korpusu ochotniczego. W czasie wyniku strzelaniny zabita została 1 osoba.

LOTNISKO PODZIEMNE

SAARBRUECKEN, 30. 9. W okolicach miejscowości Völklingen w Zagłębiu Saary, w kierunku Köllertal, rozpoczęto w pośpiesznym tempie budowę nowego lotniska podziemnego. Robotnicy pracują w 12-godzinnych zmianach.

Kobiety

zastępują mężczyzn

BERLIN, 30. 9. Wskutek przetrucenia znacznej ilości mężczyzn do prac fortyfikacyjnych na granicach Niemiec, do fabryk amunicji zostały skierowane kobiety.

Komunikat wydawnictwa

Z dniem dzisiejszym obejmuje redakcję naczelną naszego pisma p. Jan Korolec. P. dr. Tadeusz Gluziński pozostaje nadal współpracownikiem „ABC” w zakresie publicystycznym.

Proces dr. Jedlińskiego we Lwowie

Przed sądem apelacyjnym we Lwowie rozpoczął się czterodniowy proces dra Jedlińskiego. Rozprawie przysłuchuje się liczne grono ludowców. Obecni byli ks. Panaś, dr. Tabisz, prof. Kot, kpt. Schram, hr. Drohojewski, brat oskarżonego dr. St. Jedliński. Dużo akademickiej młodzieży ludowej.

Spotkanie trzech premierów odbędzie się niedługo

RZYM, 30.9 (TEL. WL.). W RZYMIE ROZESZŁA SIĘ WIADOMOŚĆ, ŻE W NIEDŁUGIM CZASIE MA NASTĄPIĆ PONOWNIE SPOTKANIE PREMIERA CHAMBERLAINA I PREMIERA

DALADIER Z MUSSOLINIM. PRZEDMIOTEM KONFERENCJI MAJĄ BYĆ SPRAWY ŚRÓDZIEMNOMORSKIE ORAZ DOTYCZĄCE WOJNY HISZPAŃSKIEJ.

Jak odbędzie się Okupacja Sudetów

MONACHIUM, 30. 9. Ze źródeł niemieckich podają następujące szczegóły, dotyczące terytoriów podlegających w myśl zawartego w dniu wczorajszym układu okupacji przez wojska niemieckie w czasie od 1 — 10 października:

Odcinek oznaczony I położony jest na południowo-zachodniej granicy czechosłowackiej na północ od Kachau i Linz i obejmuje z większych miejscowości miasta Wallen i Hohenfurt. Terytorium to ma być zajęte przez Rzeszę 1-go i 2-go października. Odcinek II na północnej granicy Czecho-

Słowacji obejmuje prócz szeregu drobniejszych miejscowości st. Bodanbach, Tetschen, Warendorf, Friedland. Największym jest odcinek III, w skład którego wchodzi t. zw. Egeland wraz z

Ugoda, zawarta na konferencji czterech w Monachium w sprawie roszczeń terytorialnych niemieckich wobec Czechosłowacji, jest zwycięstwem Niemiec. Prózne byłoby rozważania, czy to, co Niemcy osiągnęły terytorialnie, odpowiada ściśle ich maksymalnemu programowi. Zawsze bowiem pozostanie faktem, że istotne ich żądania zostały uwzględnione i otrzymały nie tylko stempel aprobaty angielskiej, ale także i francuskiej.

Głównym rezultatem zwycięstwa niemieckiego w Monachium — to nawet nie zdobycze terytorialne na Czechosłowacji, ale przekreślenie państwa czechosłowackiego w roli bastionu przeciwniemieckiego i twierdzy wypadowej „demokracji” przeciw narodowemu socjalizmowi. Niezależnie od tego, w jakim zasięgu pozostanie odtąd Czechosłowacja, przestaje być państwem niezależnym w dotychczasowym tego słowa znaczeniu.

Anglia nigdy przynajmniej

nie porzuciła granic Czechosłowacji. Była wprawdzie jej opiekunką w świecie politycznym, prowadziła ją stale protekcyjnie za rękę, ale nigdy nie przysięgała w imię obrony całości państwowej Czechosłowacji rzuci na szalę całą swą potęgę. Toteż opieka nad pupilką masonerii sprawdziła się do uratowania życia chorego za cenę amputacji kończyn.

Gorzej z Francją. Pakt wschodni obowiązywał Francję do obrony integralności Czechosłowacji. Chcielibyśmy słyszeć głosy opinii francuskiej, gdyby Niemcy zaatakowali w podobny sposób Alzację i Lotaryngię, jak dzisiaj Sudety, zaś Czechosłowacja dała zgodę na cesję tych ziem na rzecz Niemiec. Kto dzisiaj potrafi zaprzeczyć, że Francja Blumów i Chautempsów, ta

Francja „braterska” pojmując

swe sojusze i zobowiązania jednostronnie?

To skompromitowanie Francji jest niepoślednim sukcesem Hitlerowskich Niemiec. Podpis francuski w Monachium jest pieczęcią pod aktem bankructwa francuskiego słowa, aktem zupełnej likwidacji francuskiego systemu sojuszy w Europie. Wykrety, jakoby nie było agresji niemieckiej, bo Czechosłowacja dała zgodę na ustępstwa wobec Niemiec, mogą wystarczyć dyplomatom, ale nikomu więcej. Zgoda Czechosłowacji, wymuszona przez sojuszników, nie różni się przecież niczym od zgody polskich rządów i sejmów w XVIII w. na akty rozbiorów.

Niewątpliwie Niemcy wyzyskały dogodny moment. Atutem ich była nietylko większa ich w danej chwili gotowość techniczna — bojowa, ile wię-

(Dokończenie na str. 3-iej)

Anschluss Nr. 2

Zachmurzenie Miejscami deszcze

Przewidywany przebieg pogody w dn. 1.10.38 r.

W Polsce południowej zachmurzenie dość duże i miejscami deszcz, na pozostałym obszarze umiarkowane lub niewielkie. Temperatura w ciągu dnia 25 st. Umiarkowane wiatry południowo-wschodnie.

Szarańcza zatrzymała pociąg

CHARTUM, 30. 9. Pociąg pasażerski z Port - Sudanu przybył do Chartumu prawie z 12-godzinnym opóźnieniem. Zatrzymano w drodze przez chmury szarańcza, która na długości bezmała 3 km pokryła warstwą mas tor kolejowy. Szerokość przestrzeni, zajmowanej przez swady, dochodziła w niektórych miejscach do 300 m.

